

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี

ชลธิชา อัสวจำรูญ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ ชลธิชา อัสวจำรูญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฏฐียร เหลืองอลงกต)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

.....

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พชรนิย ธาระเสนา)

.....

กรรมการ

(ดร.รังสรรค์ ม่วงโสทร)

.....

กรรมการและเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฏฐียร เหลืองอลงกต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พชรนิย ธาระเสนา)

วันที่ ๑๓ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ ผศ.ดร. พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต ได้กรุณานำให้คำปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของปัญหาพิเศษเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณประชาชนในเขตตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรีทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่าน บิดา มารดา ตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ชลธิชา อัสวจำรูญ

54930041: สาขาวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ ประชาชน/ การพัฒนา

ชลธิชา อัสวจำรูญ: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง
จังหวัดจันทบุรี (PEOPLE'S PARTICIPATION IN THE DEVELOPMENT OF SLAENG
MUNICIPALITY, MUANG DISTRICT, CHANTHABURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุม
ปัญหาพิเศษ: พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต, ประ.ด., 107 หน้า, ปี พ.ศ. 2556.

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง
จังหวัดจันทบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา
เทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม เพศ ระดับ
การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน
400 ราย สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม
ได้แก่ เพศ และใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ
ที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบหาความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD
(Least Significant Difference Test)

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา เทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง
จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ ประชาชน
มีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับแรก รองลงมา
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมในดำเนินการ อยู่
ในระดับมากที่สุด และด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย
ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกันมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

54930041: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.

(PUBLIC AND PRIVATE ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PARTICIPATION/ LOCAL PEOPLE/ DEVELOPMENT

CHOLTICHA AUSSAVAJUMROON: PEOPLE'S PARTICIPATION IN THE DEVELOPMENT OF SLAENG MUNICIPALITY, MUANG DISTRICT, CHANTHABURI PROVINCE. ADVISOR:

PONGSATEAN LUENGALONOKOT, Ph.D., 107 P. 20132

This study aimed at studying and comparing the participation level of local people in the development of Salaeng Sub-district Municipality, Muang District, Chanthaburi Province, based on the division of their gender, education, profession, and income. Questionnaires were used to collect the data from 400 local people. The statistics used for the data analysis were Frequency, Percentage, Mean, and Standard Deviation. The hypothesis is tested using T-test, One-way ANOVA, LSD (Least Significant Difference Test).

The results showed that the participation of local people in the development of Salaeng Sub-district Municipality, Muang District, Chanthaburi Province was overall at the 'highest' level. Based on different aspects, the results could be summarized as follows; local people's participation in evaluation was at the 'highest' level, in the first place, followed by the participation in benefits which was also at the 'highest' level. The participation in operation was at the 'highest' level while the participation in decision making was at the 'high' level, in the final place. Hypothesis testing revealed that local people from different gender, educational, professional, and income backgrounds did not show the distinction in their participation level in the development of Salaeng Sub-district Municipality. This accordingly rejected the research hypothesis.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	7
แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น.....	41
ข้อมูลเบื้องต้นของเทศบาลตำบลแสง.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
เกณฑ์การแปลผล.....	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	73
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	73
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา เทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี.....	75
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	82
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผลการวิจัย.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	103
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	107

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การวัดผลการปฏิบัติงานตามแนวทาง Stakeholder Expectation.....	33
2 พฤติกรรมผู้นำจากการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ.....	38
3 ประชากรในเทศบาลตำบลแสง.....	55
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลลักษณะทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง.....	73
5 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ.....	75
6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ.....	76
7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์.....	78
8 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ด้านการติดตามและประเมินผล.....	80
9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม.....	81
10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ.....	82
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกระดับการศึกษา.....	83
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	83
14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	84
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรายได้.....	84
16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรายได้.....	85
17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	85

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 กระบวนการของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์.....	26
3 กระบวนการวัดผลการปฏิบัติงาน.....	28
4 หลักการพื้นฐานของการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร.....	28
5 รูปแบบการวัดผลการปฏิบัติงานตามแนวทาง Balanced Scorecard.....	31
6 รูปแบบการวัดผลการปฏิบัติงานตามแนวทาง Performance Pyramid.....	32
7 การวัดผลการปฏิบัติงานตามแนวทาง EFQM Excellenced.....	35
8 มุ่งสร้างโครงสร้าง (มุ่งงาน).....	39
9 โครงสร้างส่วนราชการของเทศบาลตำบล.....	54